

Submerged in crimes

MIRA ORZA, ALISSA TĂUT, VANESSA RUSNEAC
COLEGIUL NAȚIONAL "DRAGOȘ VODĂ",
SIGHETU MARMAÎEI
Specializarea: Filologie
Email: orzamira21@gmail.com
Email: tautalissamaria@gmail.com
Email: rusneacvanessa@gmail.com

Abstract

Both murder and suicide have shattered from ground up the human society for thousands of years. Most real life murders have a motivation which is closely connected to money, passions or revenge.

In literature, murders or suicide have the role to generate a powerful emotion to the reader by creating, at the same time, the illusion of life.

A great part of the murders from real life remain unpunished. In most cases of murder in literature, the wrong-doers remain, as well, not discovered out of recklessness or ignorance, with the exception of the murderers from the novel „Baltagul”.

Keywords: crimă, familie, mister, parvenire

Introducere

Când criminalitatea își face apariția în literatură, există adesea multe moduri în care aceasta este tratată. În majoritatea lucrărilor, infracțiunile violente și cazurile de suicid sunt mai susceptibile să apară în zonele rurale decât în cele urbane, luând în considerare problemele socio-economice. Astfel de zone rurale suferă de faliment, de nivelurile scăzute de educație a populației și de șomaj.

Secțiunea principală

Printre scrierile în care această temă este abordată se află „Baltagul” de Mihail Sadoveanu, apărută în anul 1930. Prin sursa sa de inspirație, baladele românești, această lucrare a ilustrat în mod rațional lumea străveche a păstorilor moldoveni.

De asemenea, tema romanului are în prim plan concepții asupra mentalității perimate, tradițiilor și obiceiurilor.

Începutul acțiunii are loc pe prispa casei, unde o întâlnim pe Vitoria Lipan, protagonista, torcând. Ea se adâncește în gânduri din pricina întârzierii soțului ei, Nechifor Lipan, care ar fi trebuit să se întoarcă cu oi cumpărate din localitatea Dorna. După finalizarea perioadei de post, luând toate măsurile de precauție, Vitoria pleacă alături de fiul ei, Gheorghiuță, în căutarea soțului ei în timp ce Minodora, fiica sa, este lăsată în grija mănăstirii. Fiind întâmpinați de aspre obstacole, cei doi învață să colaboreze. Ei acționează împreună într-o coordonare perfectă, completându-se unul pe celălalt.

Îndemnați de curajul de a afla adevărul, chiar nemilos fiind, cuplul mamă-fiu reușește să parcurgă drumul pe care Nechifor l-a parcurs înainte de dispariția sa. Prin înțelegerea drumului străbătut și a informațiilor acumulate de-a lungul său cu ajutorul sătenilor, Vitoria își dă seama că soțul ei a fost însoțit de alți doi ciobani, Calistrat Bogza și Cuțui Ilie, dornici să-i fure averea.

Copyright © 2021 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). This work is licensed under CC BY 4.0

Găsindu-și câinele care i-a fost cândva un însoțitor loial lui Nechifor într-o curte, munteanca reușește să-l recupereze, plătind gospodarului cheltuiala. Acompaniați de câine, Vitoria și Gheorghîță îi găsesc rămășițele lui Nechifor într-o prăpastie, situată între localitățile Suha și Sabasa. Ea intuiește că decesul acestuia fusese cauzat de un de un atac cu un baltag, într-un loc pustiu. Vrând să-și găsească liniștea, femeia nu renunță până nu îi dezvăluie pe făptași.

În momentul în care deduce faptul că bărbatul său a fost ucis și jefuit de cei doi ciobani, Vitoria își păstrează calmul, nevrând să le ofere satisfacție răufăcătorilor: „După ce l-am căutat și l-am găsit, ar fi trebuit să mă pun jos și să-l bocesc. Dar știu eu cine mi-a dat îndemn.”¹

La praznicul de după înmormântarea la care erau invitați și cei doi însoțitori ai lui Lipan, Vitoria le atrage atenția tuturor, povestindu-le despre crima comisă. Împrumutându-i baltagul lui Bogza, Gheorghîță și Vitoria îl ademenesc într-un joc psihologic pentru a-l scoate din fire: „Gheorghîță, vorbi cu mirare femeia, mi se pare că pe baltag e scris sânge și acesta-i omul care a lovit pe tatu-tău”.² Bogza cade în capcana lor și fiind copleșit de excesivitatea alcoolului consumat, se înfurie. Încercând să-și recupereze arma, îl atacă pe Ilie. Gheorghîță eliberează câinele iar acesta îl ucide apucându-l de beregată pe Calistrat. În ultimele sale momente de lumină, bărbatul își cere iertare de la văduvă, dar ea îl respinge, înțeleaptă: „-Dumnezeu să te ierte.”³

Vitoria Lipan reprezintă femeia puternică, ageră în vorbă și faptă, care apără ferm cuviința amenințată de clevetirile oamenilor. Dezvăluind tulburătorul mister și împlinind dreptatea, văduva are un singur lucru întipărit în minte; iubirea pe care a primit-o cândva. Aceasta este sigură că în momentul morții Lipan se gândea la ea: "Omul meu se gândea, vre să zică, la ale lui și la mine și umbla la deal în pasul calului, suind spre Crucea Talienilor.”⁴

În literatura ultimului secol, sinuciderea apare în câteva lucrări din literatura română. În unele cazuri, suicidul poate fi privit ca o consecință a unei depresii, ca în cazul lui Silvestru din romanul „Cartea nunții”. Bărbatul face un gest necugetat dintr-o disperare de moment.

„Cartea nunții” de George Călinescu este un roman de dragoste publicat pentru prima oară în anul 1933. Personajul principal al operei este Jim, ilustrat ca fiind tipul de om modern al perioadei interbelice din București. Acesta se căsătorește cu Vera, o tânără pe care o cunoaște în timpul unei călătorii cu trenul. Idila acestora este prezentată în paralel cu povestea de viață a lui Silvestru, o rudă apropiată lui Jim.

Capitanovici Silvestru este unchiul lui Ion Marinescu, Jim. Bătrânul este profesorul de istorie cu care facem cunoștință încă din primele capitole. Silvestru locuiește împreună cu Jim și alte șapte femei, fapt care îl duce la exasperare, menită să îl încurajeze în a-și lua viața. Superstițiile doamnelor îl fac pe bărbat să își piardă din optimism, în ceea ce privește relațiile amoroase: „-Ce ți-e scris în frunte ți-e pus! - declară solemn Tanti Ghena.”⁵

Autorul îi face un portret fizic detaliat, creat să inspire aura sa de bărbat impunător: „[...]barba sa pătrată și fața dură și sidefată ca o lumânare mare de nuntă [...]”⁶. Analiza sa psihologică este bine conturată. În carte, Silvestru este un om singuratic, cu o teamă continuă a morții. În poveste, el este doar un pasionat profesor de istorie. Frica sa nesănătoasă și confuzia acestuia, îl transformă pe bărbat într-un trup fără suflet, a cărui viață nu mai avea rost. Se află într-o ipostază în care nici măcar fericirea lui Jim nu mai conta pentru el. Văzându-l căsătorit și împăcat cu realizarea sa, Silvestru este deprimat: „Trei zile după nuntă, Silvestru stătu

¹ Mihail Sadoveanu, „Baltagul”, Editura Litera Internațională 2003, pag. 88

² Idem, pag. 92

³ Ibidem, pag. 92

⁴ Ibidem, pag. 91

⁵ G. Călinescu, „Cartea nunții”, Editura Cartex 2000, 2021, pag 136

⁶ Idem, pag. 231

închis în casă”⁷. El evită să mai vorbească cu cei din jur și absentează de la locul său de muncă: „Din ce în ce Silvestru se făcea mai distrat și mai risipit la vorbă, iar la școală întârzie sau nu venea deloc [...]”⁸ Închis în odaie, acesta meditează asupra vieții sale amoroase, îngândurat fiind, răsfoiește paginile revistei domnului Popescu: „Silvestru se gândi o clipă să arunce revistele pe foc, dar o putere mai mare decât el îl opri. Pe altă pagină, un trup feminin, lucios și întunecos ca de bronz [...]”⁹ Decide să se aventureze pe străzi, într-un moment oarecare, găsindu-se în camera unei femei. Se trezește într-o stare de confuzie, după prima sa noapte de dragoste: „Silvestru se întoarce din prima lui aventură erotică obosit și deprimat.”¹⁰ Se simțea scârbit și murdar, iar faptul că nu mai era pur pentru o posibilă relație de dragoste, îi deschisese în fața ochilor un gând sinistru: moartea. Acesta avusese încă din copilărie o frică persistentă în legătură cu extinderea ființei de pe pământ. Încearcă să se îndrăgostească, dar gândul la procreare îl obsedează. Versul lui Vlahuță: „Nu de moarte mă cutremur, ci de veșnicia ei”¹¹ îl impresionează pe bărbat, care în următoarele zile începe să halucineze: „-E pe pat.. E pe pat.. avu el timp să bolborosească și se prăbuși amețit în zăpadă.”¹² Se simțea vizitat de un înger, lucru care l-a făcut să realizeze că moartea avea să vină. El scrie scrisori adresate unor persoane, se urcă pe un scaun și își leagă în jurul gâtului cordonul halatului său roșu. În dimineața următoare, Baba Chiva îi găsi trupul împletit pe podea, și cu teamă, aceasta dăduse de veste despre moartea lui Silvestru.

Unchiul le lăsase lui Jim și Verei, prin testament, toată averea, lucru pe care aceștia îl află odată cu revenirea la București. Cele șapte femei se mută în altă locuință iar Jim pune temelie unei noi case: case noi pentru oameni noi, după spusele lui Silvestru.

Moartea lui Silvestru a fost una neașteptată. Nimeni nu i-a observat starea de depresie în care se adâncise și modul în care se izolase. Decesul său îi aduce pace sufletească, iar lipsa unei prezențe feminine îi aduce ulterior liniște și prosperitate nepotului său.

„Moara cu noroc” de Ioan Slavici este o nuvelă publicată în anul 1881, ce are ca temă principală consecințele negative, provocate de dorința de îmbogățire, ce se abat asupra destinului omenesc.

Opera ne prezintă, la început, viața grea a unei familii. Capul acesteia, Ghiță, sătul până peste cap de slujba lui ca cizmar și de situație lor materială îngrijorătoare, hotărăște să ia în arendă un han, cu scopul de a se îmbogăți. Familia se mută la Moara cu Noroc iar aceștia devin cunoscuți în zonă. Aici îl întâlnesc pe Lică Sămădăul, un om a cărui viață era învăluită în mister, însă cunoștea foarte bine locurile din jurul hanului: „De aceea sămădăul nu e numai om cu stare, ci mai ales om aspru și neîndurat, care umbla mereu călare de la turmă la turmă, care știa toate înfundăturile, cunoștea pe toți oamenii buni și mai ales pe cei răi, de care tremură toată lunca și care știe să afle urechea grăsunului pripășit chiar și din oala cu varză.”¹³ După ce Ghiță începe să capete mirajul banilor, se îndepărtează de nevastă și copiii și devine complicele Sămădăului: „Aici, la Moara cu Noroc, nu putea să stea nimeni fără voia lui Lică: afară de arândaș și afară de stăpânire mai era și dânsul care stăpânea drumurile, și în zadar te înțelege bine cu arândașul, în zadar te pui bine cu stăpânirea, căci, pentru ca să poți sta la Moara cu noroc, mai trebuie să te faci om și al lui Lică.”¹⁴ Sămădăul dorește să aibă control total asupra tuturor viețuitoarelor de la han. Pentru acest fapt avea nevoie de colaborarea lui Ghiță care inițial îl refuzase. Pentru a-l convinge de faptul că la han nu rămâne decât cel care îi respectă regulile îl întreabă:

⁷ Ibidem, pag. 225

⁸ Ibidem, pag. 225

⁹ Ibidem, pag. 234

¹⁰ Ibidem, pag. 248

¹¹ Ibidem, pag. 254

¹² Ibidem, pag. 256

¹³ Ioan Slavici, “Moara cu noroc”, Editura Curtea Veche Publishing 2010, pag. 151

¹⁴ Idem, pag. 158

„- Ungurul a murit? Întrebă el când văzu pe Ghiță.

- Da.

- Și tu ai venit în locul lui!

- Da!”¹⁵

Lică îi sugerează faptul că pe ungur, fostul cârciumar l-a ucis el, Ghiță însă trece peste acest detaliu. Tot Lică o ucide și pe văduva cu care făcea afaceri și pe fiul acesteia, un copil cu totul nevinovat. Ana, soția lui Ghiță, simțind că soțul ei devine din ce în ce mai distant, este atrasă de Sămădău, aceștia petrecând o noapte împreună, fără știrea bărbatului ce plănuia împreună cu Pinte, jandarmul, să îl dea în vileag pe Lică pentru toate fărădelegile sale. Autorul uneia dintre crimele sângeroase din această nuvelă este Ghiță, care după întoarcerea lui acasă o înjunghie pe Ana, fără a-i da nici măcar o șansă de a povesti cele întâmplate: „Când ușa căzu sfărâmată din fâțâni și Răuț se ivi cu Lică în ea, Ana era întinsă la pământ și cu pieptul plin de sânge cald, iar Ghiță o ținea sub genunchi și apăsa cuțitul mai adânc spre inima ei.”¹⁶ Ce face această nuvelă să fie atât de complexă din punct de vedere al crimei este faptul că după ce Ghiță este prins în fapt de către Răuț și Lică, acesta își descarcă pistolul și împușcă pe bărbat, după porunca lui Lică: “ – Dă foc! zise Lică, și Răuț își descarcă pistolul în ceafa lui Ghiță, care căzu înapoi fără să mai poată afla cine l-a împușcat.”¹⁷ Lică, hotărât să își ascundă urmele, încearcă să fugă după ce le dă ordin celorlalți să dea foc hanului și să îl jefuiască, însă este urmărit de Pinte. Acesta își dă seama că nu mai are scăpare, se sinucide iar jandarmul se preface că l-a prins deși bărbatul era deja mort: „Pinte îl găsi cu capul sfărâmat, la tulpina stejarului și rămase neclintit și cuprins de fior în loc.

- A scăpat! zise el într-un târziu. Dar asta nu are s-o afle nimeni în lume.

Grăind aceste, el îl apucă pe mort de un picior și îl târî după sine până la râuleț, apoi împinse trupul cu piciorul în valuri.”¹⁸ Povața de la începutul nuvelei spusă de către bătrâna văduvă, anticipează nenorocirile ce urmau să se întâmple: „-Omul să fie mulțumit cu sărăcia sa, căci, dacă e vorba, nu bogăția, ci liniștea colibeii tale te face fericit.”¹⁹

În romanul „Enigma Otiliei” de G. Călinescu, avocatul Stănică Rațiu intrigant, șantajist și profitor se dovedește a fi un hoț și escroc în momentul în care rămâne singur în casă cu bătrânul Costache Giurgiuveanu.

Bănuind unde își ținea banii, avarul aflat pe pat de suferință, îi fură acestuia de sub saltea pachetul cu bani, provocându-i de fapt moartea. După ce bătrânul cade neputincios, Stănică se comportă ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat „Vârî bine pachetul, spre pântec, privi pe fereastră și ieși prin salon și prin ușa gotică. În curte nu era nimeni și nici pe stradă. Intră calm în curtea vecină...”²⁰

Deoarece toți membrii familiei știau despre boala lui Costache, nimeni nu bănuia că moartea acestuia a fost provocată de hoția lui Stănică. Acesta din urmă nu este judecat, nici măcar bănuit, dar își reface viața devenind un om bogat și fericit cu banii furați.

Relația dintre bolile mintale și violență a fost mult timp un subiect de dezbatere, dând unui avânt general de preocupare în profesia de sănătate mintală, publică, sistemelor corecționale și a celor de justiție penală. Ca rezultat, acest lucru a condus la o creștere a cercetării care se concentrează pe motivele pentru care persoanele bolnave mintal comit crime. Dezbaterea despre necesitatea, natura și îngrijirea acestor persoane cu boli mintale se bazează pe ideea că majoritatea persoanelor cu boli mintale sunt mai predispușe să comită

¹⁵ Ibidem, pag. 153

¹⁶ Ibidem, pag. 246

¹⁷ Ibidem, pag. 246

¹⁸ Ibidem, pag. 249

¹⁹ Ibidem, pag. 147

²⁰ G. Călinescu, ” Enigma Otiliei”, Editura Minerva București 1969, pag. 534

comportamente criminale și violente față de ei înșiși, față de membrii familiei, prietenilor decât cei sănătoși. În mare parte datorită stării lor de spirit. Acest aspect din societate pătrunde și în literatură.

Spre exemplu, în romanul „Ciuleandra” de Liviu Rebreanu, Puiu Faranga își ucide soția prin sugrumare

„O prăvălise pe sofa și cu genunchiul drept, îi zdrobea sânii. Degetele și le înfipse în gâtul ei plin și alb parc-ar fi vrut să înăbușe un răspuns de care se temea. Îi simțea corpul zvârcolindu-se, întocmai ca subțo imbrățișare fierbinte, și zvârcolirea îl înfuria mai nătâng.”²¹

Romancierul însuși a afirmat despre acest roman că reprezintă clasificarea unei taine sufletești a iubirii până la crimă. Puiu Faranga, fiul ministrului Policarp Faranga, își ucide soția în centrul Bucureștiului în luxoașă lor locuință, într-o clipă de nebunie.

Gestul este inexplicabil, deoarece își iubea soția în ciuda faptului că o înșela fără scrupule. Tatăl criminalului îl internează pe fiul său la un sanatoriu de boli nervoase, unde urmează să simuleze nebunia pentru a scăpa de răspunderea penală. În sanatoriu va întâlni, însă, un medic care în tinerețea sa o admira pe Mădălina înainte de a deveni Madeleine, nora unui ministru.

Rebreanu își psihanalizează personajul care nu își înțelege rătăcirea care l-a dus la crimă „-Nu, nu... nici vorbă! Eu, gelos!... Eu, care am înșelat-o, fără pic de pudoare, chiar cu femei ce n-ar fi fost vrednice măcar să-i sărute picioarele!... Vezi, doctore, nu mă sfiesc de d-ta și-ți mărturisesc toate păcatele mele!... Gelozie însă nu, din fericire sau din nefericire, nu!”²²

De asemenea, romanul “Mara” de Ioan Slavici prezintă eforturile precupeții văduve Mara de a asigura o existență îndestulată copiilor ei, Persida și Trică, și trecerea acestora de la copilărie la maturitate. Fire activă, avară dar și întreprinzătoare, Mara se îmbogățește din ce în ce mai mult, în timp ce copiii ei se confruntă cu conflicte intense. Acțiunea se desfășoară în mediul rural, locul perfect pentru mascarea unei crime. Modalitățile de a rezolva cazurile în acea vreme erau precare iar comunitatea din mediul rural era foarte unită, astfel încât investigarea se anunța încă de la început un eșec înjositor. Autorul crimei din roman este nimeni altul decât Bandi, fiul nelegitim al lui Hubăr, ce a avut o aventură amoroasă cu Reghina, ce a dus la o sarcină nedorită, determinându-l pe bărbatul machiavelic să îi părăsească fără nicio urmă de remușcare. Romanul ne dezvăluie că Reghina moare, Bandi ajungând singur pe lume la vârsta de 8 ani. Pe măsură ce anii treceau, devine din ce în ce mai determinat să afle cine e tatăl lui.

În casa Persidei, Hubăr se întâlnește cu Bandi căruia în momentul confirmării bănuielii că este fiul său, i se declanșează un act de nebunie: „Acum să știi numai că n-ai pe nimeni în lumea aceasta decât pe mine. Bandi se dete pe îndărăt și începe să râdă pe rânjite.

- Ai cunoscut tu pe mama? întreba el ridicând mâna cu capul plecat. O știi? Îți aduci aminte de ea?
- Da! răspunse Hubăr cu capul plecat.
- Nu-mi mai spune, că știu, grăi Bandi cu glasul înăbușit. Mi-ești tată! Nu-i așa?
- Da, îi zise Hubăr apropiindu-se de el. ²³

Scena are accente naturaliste, Bandi comportându-se pe alocuri extrem de instinctual: “ Bandi îl lovi cu pumnul în piept, apoi, cuprins de un fel de turbare, se năpusti asupra lui și-l mușcă de gâtleej, încât cazură amândoi unul peste altul în mijlocul casei, Hubăr, cu ochii închiși și fără ca să se mai apere, iar Bandi cu genunchii pe pieptul tatălui său, râzând și apăsând mereu câtă vreme mai simțea răsuflare în el”.²⁴

²¹ Liviu Rebreanu, “Ciuleandra”, Editura Cartea Românească 1986, pag. 9

²² Idem, pag. 39

²³ Ioan Slavici, “Mara”, Editura Minerva 1973, pag. 245

²⁴ Idem, pag. 245

La țară, sinuciderile rămân pete de neșters asupra comunității. În romanul “Ion” de Liviu Rebreanu, publicat în anul 1920, în satul Pripas, au loc două sinucideri. Cârциumarul Avrum își pune capăt zilelor prin spânzurare, după ce înțelege că a fost înșelat și a pierdut o sumă mare de bani, atunci când a intenționat să cumpere o pădure.

Ana află despre cumplitul eveniment, deoarece surprinde o discuție între Macedon și învățătorul satului care este surprins de gestul cârциumarului. Foarte curioasă și speriată, „Femeia se cutremură, simțind un fior ciudat în spinare, încât îi răci inima.”²⁵ fuge spre poarta ogrăzii lui Avrum, își face loc printre oameni pentru a putea vedea cu ochii ei „Nu-și putea lua ochii de la Avrum. Nu mai văzuse niciodată un mort atât de aproape. Nu simțea nici groază, nici milă, ci doar o dorință aprigă de a citi pe fața lui taina care o împiedica pe dânsa.” Ana încearcă să-și limpezească gândurile privitoare la sinuciderea despre care spera că o va elibera de suferința insuportabilă. Ea nu pricepe eforturile sătenilor de a-l resuscita pe cârциumar „Ce s-or mai fi necăjit degeaba? Dac-a murit ,barem să se odihnească omul!”²⁶

După nunta Floricăi cu George, Anei îi se confirmă iubirea lui Ion față de mireasă, iar faptul îi devine insuportabil. Sugrumată de amărăciune, se întoarce de la nuntă, însoțită de Ion, pe un ger năprasnic și îi mărturisește soțului dorința sumbră de a muri „-Am să mor, Ioane!”²⁷ Înfurat, Ion își manifestă ură față de ea, mărturisindu-i că îi este indiferentă „Da omoară-te dracului că poate așa am să scap de tine! mormăi apoi nepăsător, scoțând pe gură și pe nas fuioare albe de aburi ca un balaur întărâtat.”²⁸

La câteva zile de la nunta Floricăi, Ana nu mai găsește nicio bucurie în viața sa. Este vizitată de Savista, ologa satului de la care cu greu înțelege mesajul: „ – Ion vrea Florica...George omoară...Toți, toți, toți!...”²⁹. Nemaisuportând ocările soacrei și indiferența lui Ion, Ana se sinucide prin spânzurare în grajdul casei lui Ion. Prea târziu, regretă gestul, dar nu mai rămâne nimic de făcut. “Deodată îi trecu prin minte că acum are să moară, se îngrozi și vru să se întindă, să atingă pământul, să fugă de moarte. Dar degeaba mișca picioarele, căci nu găsea niciun sprijin. Atunci se spăimântă[...].”³⁰

Obsedat de iubirea pentru Florica, după moartea Anei, Ion din romanul eponim își dorește să o recapete pe femeia pe care nu încetase să o iubească motiv pentru care o vizitează cu pretextul că se consultă cu George în legătură cu agricultura. Știind că soțul Floricăi pleacă în zori la pădure, după o noapte petrecută la cârциumă, Ion se abate pe la Florica. George îl surprinde în curtea casei sale și îl izbește în cap de două ori cu sapa. “Ion se prăbușise sub lovitura a doua care-i crăpase țeasta. Lovitura următoare n-o mai simți, precum nu simțise durerea nici la cea dintâi[...].”³¹ În aceeași clipă își dădu seama că îi sosi ceasul, iar ultimul gând al său este „-Mor ca un cânel!, îi trecu apoi deodată prin mintea aprigă de desperare.”³²

Indiferent de destinul tragic al unor personaje, viața satului continuă în ritmul ei. „Apoi ploaia stătu din pomi și de pe streșini picura din ce în ce mai rar [...] O vacă mugi undeva prelung, puternic [...] Oamenii ieșeau prin ogrăzi, frecându-și somnul din ochi sau întinzându-și oasele .”³³

²⁵ Liviu Rebreanu, “Ion”, Editura Holding București 2008 , pag. 393

²⁶ Idem, pag. 293

²⁷ Ibidem, pag. 394

²⁸ Ibidem, pag. 394

²⁹ Ibidem, pag. 350

³⁰ Ibidem, pag. 553

³¹ Liviu Rebreanu, “Ion“, Editura Liviu Rebreanu 2005, pag. 346

³² Ibidem, pag. 347

³³ Liviu Rebreanu, “Ion”, Editura Holding București 2008, pag. 421

Concluzii

Cele mai multe crime sunt descrise în operele literare aparținând curentului realist, deoarece creează iluzia vieții. Moartea ne surprinde în orice moment survine, chiar și atunci când conștientizăm că este un fenomen firesc. Crimă și suicidul sunt, însă, asociate cu comportamentul violent sau deviant care ne cutremură și suscită neîncetat interesul psihologilor, sociologilor și al scriitorilor.

Fig.1 Source: <http://lucjan.tumblr.com/>

Fig. 2 Source: <https://www.sunphoto.ro>